

СТОЛИЧНА РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ

СОФИЯ 1233, ул. „Враня“ № 20, тел. 8130 400, факс 831 21 29

www.srzi.bg, e-mail director@srzi.bg

АНАЛИЗ НА ФИЗИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ, ЗДРАВΟΣЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ И ДИСПАНСЕРНО НАБЛЮДЕНИЕ НА ДЕЦАТА ОТ ДЕТСКИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ГРАД СОФИЯ ЗА УЧЕБНАТА 2019-2020 ГОДИНА

В изпълнение на Указанията на Министерството на здравеопазването за работата на РЗИ и нормативната уредба, регламентирана в Закона за здравето, медицинските специалисти от детските и учебни заведения изготвят ежегодно анализ на физическото развитие, дееспособност, здравословно състояние и диспансерно наблюдение на организираният детски и ученически контингенти, въз основа на данните от профилактичните прегледи на личните лекари.

Създаде се необходимата организационна структура чрез сайта на инспекцията, всички училища да ползват утвърдени от Министерството на здравеопазването схеми за анализ, за което дирекция „Здравеопазване“ в Столична община и РУО бяха съевременно информирани.

Данните за физическото развитие и здравословното състояние на децата от детските ясли и градини, децата от подготовителните групи в училищата и на учениците от I-XII клас са разгледани отделно.

С обявяване на извънредното положение от 13.03.2020 г. до 13.05.2020 г. детските и учебни заведения прекратиха занимания и това наложи удължаване на крайния срок за предоставянето на попълнените схеми за анализ от медицинските специалисти до 30.05.2020 г..

ДЕЦА, ПОСЕЩАВАЩИ ДЕТСКИ ЗАВЕДЕНИЯ

Медицинските специалисти от 161 (с 44 по-малко от предходната година) детски заведения за учебната 2019/2020 година са попълнили данни за 1 053 групи с 27 803 деца от 10 месеца до 7 години, което е с 34,5% по-малко от предходната година. От тях 24 317 (87,5%) са предоставили данни за извършените профилактични прегледи от личните лекари

Брой детски заведения – 161

Общ брой групи	Общ брой деца	От тях на възраст		В това число	
		1-3 г.	4-7 г.	Момчета	Момичета
1 053	27 803	4 880	22 923	14 261	13 290

ФИЗИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Физическото развитие се определя по антропометричните показатели за ръст и телесна маса, които се сравняват с нормите за съответната възраст и пол. При индивидуалната оценка на физическото развитие се оформят три групи: оптимална (норма), рискована група (разширена норма) и патологична (извън нормата).

Физическо развитие на децата за показател ръст

На 27 089 деца (97,4%) деца е измерен ръста. В норма за ръст попадат 89,3% от тях, а в рисковата група – 8,5%. Извън нормата, с много нисък ръст са 1,1%, а с много висок ръст – 1,4% от измерените деца.

В сравнение с предходната година, относителните дялове на децата в норма и с много висок ръст са без промяна, а при този в рисковата група има леко увеличение за сметка на много ниските.

брой	I група – норма	II група - рискована (разширена норма)	III група – патологична (извън нормата)	
			под ($X - 2S$)	над ($X + 2S$)
общ	брой деца ($X \pm 1S$)	брой деца между ($X \pm 1S$) и ($X \pm 2S$)		
27 089	24 091	2304	305	389
97,4%	89,3%	8,5%	1,1%	1,4%

Физическо развитие на децата по показател телесната маса

На 26 984 или 97% деца е измерено телесното тегло. В норма по показател тегло са определени 88,0%, а в рисковата група – 8,8%. Наблюдава се незначително увеличение с 0,4% на измерените деца и на попадащите в норма за сметка на останалите показатели, при които промените са незначителни до 0,2%.

брой	I група – норма	II група – рискована (разширена норма)	III група – патологична (извън нормата)	
			под ($X - 2S$)	над ($X + 2S$)
	брой деца ($X \pm 1S$)	брой деца между ($X \pm 1S$) и ($X \pm 2S$)		
26984	23 859	2398	303	424
97,0%	88,4%	8,9%	1,1%	1,6%

През настоящата учебна година относителният дял на децата с избързване в ръста е по-голям от този с много нисък. Няма съществени промени в показателите при децата с поднормено и наднормено тегло.

ФИЗИЧЕСКА ДЕЕСПОСОБНОСТ НА ДЕЦАТА

Медицинските специалисти предоставиха информация за резултатите от тестовете за физическа дееспособност на децата над тригодишна възраст, които са проведени в детските градини.

Нормите за съответната възраст са покрили **21 100 (92%)**, като относителният дял в сравнение с предходната година е по-голям с повече от 4%.

ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ДЕЦАТА

Заболяемост на децата

В таблицата за регистрирани заболявания и аномалии при профилактичните прегледи на децата, проведени от общопрактикуващите лекари в периода септември – декември 2019 г., са отразени новооткритите остри и хронични заболявания. Регистрирани са общо 2 310 от общо прегледани 24317 деца, което представлява заболяемост от 95,0%.

Здравословно състояние на децата от 10 месеца до 3 години

При децата от 10 месеца до 3 години, които посещават детски ясли и яслените групи на детските градини на профилактичните прегледи са регистрирани повече заболявания при по-малък брой прегледани деца, сравнено с предходната година.

Диагностицирани са 498 заболявания, при 4 300 прегледани деца, което представлява 115,8%. С най-висока заболяемост са децата с хронични заболявания на тонзилите и аденоидните вегетации – 24,4%, следвана от хроничен бронхит – 20,9% и алергичен ринит – 10,5%. Заболяемостта от астма е най-ниска в групата на болестите на дихателните органи – 3,5%. Заболяемостта от останалите регистрирани болести е значително по-ниска. В сравнение с предходната година има увеличение на хроничните заболявания на дихателните органи и рязко намаление на астмата.

Здравословно състояние на децата от 4 до 6 години

През 2019 г. при децата от 4 до 6 години, посещаващи градинските групи на детските заведения, са открити 1 812 заболявания от общо прегледани 19 763 деца и обща заболяемост от 92,0%.

С висока заболяемост се открояват: алергичен ринит – 17,7%, смущения в зрението – 12,2%, следвани от астмата – 11,2%, хроничния бронхит – 6,0% и специфично забавяне в развитието 7,9%. Заболяемостта при останалите регистрирани болести е значително по-ниска.

В сравнение с предходния период се наблюдава разместване и промяна във водещите заболявания – заболяемостта от смущения в зрението е на второ място след алергичния ринит и на специфичното забавяне в развитието е по-висока.

**РЕГИСТРИРАНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ И АНОМАЛИИ ПРИ
ПРОФИЛАКТИЧНИТЕ ПРЕГЛЕДИ НА ДЕЦАТА ОТ ДЕТСКИТЕ
ЗАВЕДЕНИЯ ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.**

Заболявания и аномалии	ш.	деца		
		всичко деца		
			0-3 год.	3-6 год.
а	б	1	2	3
Общ брой деца	0	27803	4880	22923
Общо прегледани деца	01	24317	4300	19763
Туберкулоза (А 15 - А 19)	02	0	0	0
Злокачествени новообразовани (С00-С96)	03	3	1	2
Болести на щитовидната жлеза (Е04-Е07)	04	2	0	2
Захарна болест (диабет) (Е10)	05	14	0	14
Затлъстяване (Е65-Е68)	06	67	3	64
Болести на кръвта и кръвотворните органи (D50-D69)	07	37	5	32
Неврози (F40-F48)	08	1	0	1
Специални симптоми и синдроми (заекване, тикове, анорексия, енурезис, стереотипи) (F95, F98)	09	11	0	11
Специфично забавяне в развитието (F84)	10	158	1	157
Олигофрения (F70-F79)	11	2	0	2
Детска церебрална парализа (G80)	12	32	0	32
Епилепсия (G40)	13	58	4	54
Нарушения на рефракцията и акомодацията (H52)	14	20	4	16
Смущения в зрението (H53)	15	243	2	241
Слепота и намалено зрение (H54)	16	12	0	12
Болести на ухото и на мастоидния израстък (H65-H93)	17	11	1	10
в т.ч. Глухота (H90)	18	8	1	7
Остър ревматизъм и хронична ревмат. кардиопатия (I00-I09)	19	5	0	5
Хипертонична болест (I10-I15)	20	5	0	5
Хронични заболявания на тонзилите и аден.вегетации (J35)	21	148	105	43
Алергичен ринит (J30)	22	395	45	350
Пневмония (J12-J18)	23	90	27	63
Хроничен бронхит (J41-J44)	24	209	90	119
Астма (J45)	25	236	15	221
Язва на стомаха и дванадесетопръстника (K25-K26)	26	1	0	1
Гастрит и дуоденит (K29)	27	11	0	11
Абдоминална херния (K40-K46)	28	3	0	3
Хроничен хепатит (В 18.1, В 18.8, К 73)	29	1	0	1
Остър и хроничен гломерулонефрит (N00-N08)	30	5	0	5
Остър и хроничен пиелонефрит (N10-N16)	31	10	3	7
Камъни в бъбрека и уретера (N20-N23)	32	0	0	0
Кръвотечения от половите органи и смущения на менструацията (N91-94)	33	0	0	0
Артропатии и сродни заболявания (M00-M36)	34	4	0	4
Плоско стъпало, придобито (M21.4)	35	12	2	10
Гръбначни изкривявания (M40-M43)	36	7	0	7
Вродени аномалии (Q00-Q99)	37	51	8	43
в т.ч. на сърдечно съдовата система (Q20-Q27)	38	24	2	22
крипторхизъм (Q53)	39	1	0	1
Късни последици от травми и отравяния (T90-T95)	40	1	0	1
Други	41	445	182	263
Открити заболявания - всичко	42	2310	498	1812

През настоящата година при децата от 10 месечна възраст до 6 години, водещи са болестите на дихателната система с алергична етиология, следвани от болестите на окото и хроничния бронхит. Затлъстяването във възрастта от 10 месеца до 3 години заема дял от 0,5%, но в по-високата възраст вече е около 5%.

ДИСПАНСЕРНО НАБЛЮДЕНИЕ НА ДЕЦАТА

Резултатите от предоставените данни за заболяванията, които изискват диспансерно наблюдение, съгласно Наредба № 8 за профилактичните прегледи и диспансеризацията (обн. ДВ, бр. 92 и 93 от 2016 г.) показват, че за учебната 2019/2020 година, на диспансерен отчет се водят 1 250 деца на възраст от 10 месеца до 6 години, т.е. 5,5% от всички, на които е направен профилактичен преглед..

Запазва се тенденцията, най-голяма честота да се регистрира при болестите на дихателната система с алергична етиология: алергичен ринит, причинен от полени – с относителен дял от 29,1%, астма с преобладаващ алергичен компонент – 19% и обикновен хроничен бронхит – 10,3%. И при трите заболявания се отчита нарастване на показателите с 2% до 9%. Увеличение се наблюдава и при другите поведенчески и емоционални разстройства – с относителен дял от 13,5% и при инсулинозависимия диабет, без усложнения от 0,9% на 1,2%.

Диспансерно наблюдение на децата от детски заведения през учебната 2019/2020 г.

Код по МКБ 10	Заболявания, които изискват диспансерно наблюдение	Всичко деца
1	2	3
A 15.0	Туберкулоза на белите дробове	
B 18.1-18.8	Хроничен вирусен хепатит В	
C 26.0	Злокачествено новообразувание на храносмилателните органи	
C 38.3	Злокачествено новообразувание на медиастиnuma	
C 40	Остеосарком	2
C 43.7	Злокачествен меланом на кожата	
C 50.1	Злок. новообразувание на мл. жлеза	
C 56	Злок. новообразувание на яйчника	
C 62	Злокачествено новообразувание на тестиса	
C 64	Злокачествено новообразувание на бъбрека	2
C 69	Злокачествено новообразувание на окото	1
C 71.0	Злокачествено новообразувание на главния мозък	
C 72.0	Злокачествено новообразувание на гръбначн. мозък	1
C 81.9	Болест на Hodgking	
C 83	Нехочкинов лимфом	
C 95.9	Левкемия	4
D50.9	Желязонеодоимъчна анемия, неуточнена	8
D 56.1 -9	Таласемия	
D 66	Вроден дефицит на фактор VIII	
D 68	Хемофилия	1
D 69.6	Тромбоцитопения, неуточнена	
D 81.9	Комбинирани имунодефицитни състояния	

E 03.1	Вроден хипотиреоидизъм	
E 04.0	Нетоксична дифузна гуша	
E 05.0	Тиреотоксикоза с дифузна гуша	
E 06.3	Тиреоидит на Хашимото	
E 10.9	Инсулинозависим диабет, без усложнения	15
E 20.1	Хипопаратиреоидизъм	
E 23.2	Безвкусен диабет	
E 34.3	Нанизъм неклафициран другаде	
E 79	Разстройства на обмяната на пурина и пиримидина	
F 20.0	Шизофрени	
F 32	Депресивен епизод	
F 41	Други тревожни разстройства	69
F 44.0	Дисоциативно разстояние	
F 48	Други невротични разстройства	
F 84	Генерализирани разстройства в развитието	52
F 90	Хиперкинетични разстройства	4
F 98	Други поведенчески и емоционални разстройства	169
G 04.8	Постинфекциозен енцефалит	
G 35	Множествена склероза	
G 40.0-40.8	Епилепсия	63
G 70.0	Миастения гравис	
G 71.0	Първични мускулни увреждания	1
G 80.0-80.8	Детска церебрална парализа	34
G 83.0	Други паралитични синдроми	1
G 91.0	Хидроцефалия	6
H 26.0	Детска, юношеска и пресенилна катаракта	
H 35.4	Други болести на ретината	
H 40.0	Глаукома	
H 54.0	Слепота и намалено зрение	5
H 90	Глухота	16
I 09.0	Други ревматични болести на сърцето	
I 11	Хипертонична болест на сърцето	
I 45.6	Други проводни нарушения	1
J 30.1	Алергичен ринит, причинен от полени	364
J 41.0	Обикновен хроничен бронхит	129
J 45.0	Астма с преобладаващ алергичен компонент	237
K 25	Язва на стомаха	
K 26	Язва на дванадесетопръстника	
K 50	Болест на Crohn	
K 90.0	Нарушена резорбция в червата	
L 40.0	Псориазис вулгарис	1
L 51	Еритема мултиформе	
M 08.0	Юношески ревматоиден артрит	
M 08.8	Други юношески артрити	8
M 32.8	Други форми на дисеминиран Lupus erythematodes	
M 91-92	Юношеска остеохондроза на таза, бедр.кост и др.	
N 03	Хроничен нефритен синдром	17
N 04	Нефрозен синдром	
N 18	ХБН	
N 20	Камъни в бъбрека	
Q 05.0	Спина бифида	1
Q 21.0	Междукамерен септален дефект	
Q 21.1	Междупредсърден септален дефект	4
Q 21.2	Предсърднокамерен септален дефект	
Q21.3	Тетралогия на Fallot	2
Q 22.1	Вродена стеноза на клапата на белодр. артерия	3

Q 23.0	Вродена стеноза на аортната клапа	2
Q 24.8	Други уточнени вродени аномалии на сърцето	19
Q 25.1	Коарктация на аортата	
Q 33	Вродени аномалии в развитието на БД	
Q 39	Вродени аномалии на хранопровода	1
Q 43.0	Други вродени аномалии на червата	
Q 61.1	Бъбречна поликистоза, инфантилен тип	4
Q 62.0	Вродени нарушения на проходимостта на бъбречното легенче и аномалии на уретера	2
Q 62.1	Атрезия и стеноза на уретера	1
Q 65.0	Вродена луксация на бедрото, едностранна	
Q 77	Остеохондродизплазия	
Q 85.1	Туберозна склероза	
T 90.3, 90.5	Последици от травми на главата	
Общо	Диспансеризирани деца	1250

Деца, посещаващи подготвителни групи в училищата

Данни за физическото развитие и здравословно състояние на децата от подготвителните групи са предоставени от 77 училища, със 129 групи и 2 267 деца, което е с 19% по-малко от предходния период.

Брой училища с подготвителни групи: 77

Общ брой ПДГ	Общ брой деца	В това число	
		Момчета	Момичета
129	2 267	1 136	1 131

I. Физическо развитие

Индивидуална оценка на ръста

На 1 988 или 87,7% от децата в подготвителните групи е направена индивидуална оценка на ръста. От тях 84,8% са в норма, а в рисковата група – 9,7%. Извън нормата с много нисък ръст са 2,9% от измерените деца, а с много висок ръст – 2,6%.

През настоящата година има промяна във всички показатели: увеличен е с повече от 2% дялът на децата в норма, намален е този при децата в рисковата група с 3%. С 1,1% е увеличен относителният дял на децата с нисък ръст, за сметка на тези с избързване в ръста

брой	I група – норма	II група – рискова (разширена норма)	III група – патологична (извън нормата)	
	брой деца (X ± 1S)	брой деца между (X ± 1S) и (X ± 2S)	под (X – 2S)	над (X + 2S)
1 988	1686	192	58	52
87,7%	84,8%	9,7%	2,9%	2,6 %

Индивидуална оценка на телесната маса

На 2028 или 89,5% от децата в подготвителните групи е измерена телесната маса. От тях 83,3% са в норма, а в рисковата група са 10,5%. Относителните дялове на децата с поднормено тегло и на тези със зялтлестяване са без съществена разлика, съответно – 3,0% и 3,2% и са по-високи с 1,1% и 0,5%.

Спрямо предходната година относителните дялове на децата, попадащи в норма и в рисковата група са с незначително намаление под 1%.

брой	I група – норма	II група – рискова (разширена норма)	III група – патологична (извън нормата)	
	брой деца ($X \pm 1S$)	брой деца между ($X \pm 1S$) и ($X \pm 2S$)	под ($X - 2S$)	над ($X + 2S$)
2 028	1 690	210	62	66
89,5%	83,3%	10,5%	3,0%	3,2%

От децата в подготвителните групи 2 060 или 90,9% са покрили **тестовете за физическа дееспособност** за съответната възраст. През настоящата година показателят е по-висок с повече от 2%.

II. Здравословно състояние

За 1 336 деца от подготвителните групи на училищата, тоест 71,1 % са предоставили здравно-профилактични карти, като база за оценка на регистрираните заболявания. Спрямо предходната година увеличаването на показателя е с 21%.

През учебната 2019/2020 г. при профилактичните прегледи на децата от подготвителните групи са регистрирани общо 121 заболявания и заболяемост 90,6‰, при 158‰ през предходната.

В структурата на заболяемостта водеща е астмата със заболяемост 15,7‰ и относителен дял от 17,4%, следва специфично забавяне в развитието съответно с 12,0‰ и 13,2%. При смущенията в зрението и алергичния ринит показателите са с еднакви стойности – 9,0‰ и 9,9%. През настоящата година астмата и специфичното забавяне в развитието излизат напред, но стойностите им са по-ниски.

Останалите нозологични единици и групи заболявания са с по-малко регистрирани случаи, относителни дялове и заболяемост.

Заболявания и аномалии		деца всичко
а	б	1
Общ брой деца	0	1878
Общо прегледани деца	1	1336
Туберкулоза (А 15 - А 19)	2	1

Злокачествени новообразования (C00-C96)	3	0
Болести на щитовидната жлеза (E04-E07)	4	0
Захарна болест (диабет) (E10)	5	2
Затлъстяване (E65-E68)	6	8
Болести на кръвта и кръвотворните органи (D50-D69)	7	1
Неврози (F40-F48)	8	0
Специални симптоми и синдроми (заекване, тикове, анорексия, енурезис, стереотипи) (F95, F98)	9	3
Специфично забавяне в развитието (F84)	10	16
Олигофрения (F70-F79)	11	1
Детска церебрална парализа (G80)	12	2
Епилепсия (G40)	13	3
Нарушения на рефракцията и акомодацията (H52)	14	2
Смущения в зрението (H53)	15	12
Слепота и намалено зрение (H54)	16	5
Болести на ухото и на мастоидния израстък (H65-H93)	17	9
в т.ч. Глухота (H90)	18	1
Остър ревматизъм и хронична ревмат. кардиопатия (I00-I09)	19	0
Хипертонична болест (I10-I15)	20	0
Хронични заболявания на тонзилите и аденоиди (J35)	21	1
Алергичен ринит (J30)	22	12
Пневмония (J12-J18)	23	3
Хроничен бронхит (J41-J44)	24	3
Астма (J45)	25	21
Язва на стомаха и дванадесетопръстника (K25-K26)	26	0
Гастрит и дуоденит (K29)	27	0
Абдоминална херния (K40-K46)	28	0
Хроничен хепатит (B 18.1, B 18.8, K 73)	29	0
Остър и хроничен гломерулонефрит (N00-N08)	30	0
Остър и хроничен пиелонефрит (N10-N16)	31	0
Камъни в бъбрека и уретера (N20-N23)	32	0
Кръвотечения от половите органи и смущения на менструацията (N91-N94)	33	0
Артропатии и сродни заболявания (M00-M36)	34	0
Плоско стъпало, придобито (M21.4)	35	1
Гръбначни изкривявания (M40-M43)	36	1
Вродени аномалии (Q00-Q99)	37	3
в т.ч. на сърдечно съдовата система (Q20-Q27)	38	2
Крипторхизъм (Q53)	39	0
Късни последици от травми и отравяния (T90-T95)	40	0
Други	41	11
Открити заболявания - всичко	42	121

III. Диспансерно наблюдение

Съгласно изискванията на Наредба № 8 за профилактичните прегледи и диспансеризацията (обн. ДВ, бр. 92 и 93 от 2016 г.), децата с диагнози, които подлежат на диспансеризация, се водят от лекари специалисти от лечебните заведения. Делът на диспансеризираните деца е 8,8% и е два пъти по-голям от предходни периоди. Най-голям е относителният дял на диспансеризираните деца с астма – 22,9%, следван от

алергичният ринит – 15,3%, генерализираните разстройства в развитието – 11,9% и епилепсия – 10,2%, като поредността се запазва, но стойностите са по-ниски.

Код по МКБ-10	Заболявания, които изискват диспансерно наблюдение	Всичко деца
1	2	3
A 15.0	Туберкулоза на белите дробове	
B 18.1-18.8	Хроничен вирусен хепатит В	
C 26.0	Злокачествено новообразувание на храносмилателните органи	
C 38.3	Злокачествено новообразувание на медиастинума	
C 40	Остеосарком	
C 43.7	Злокачествен меланом на кожата	
C 50.1	Злок. новообразувание на мл. жлеза	
C 56	Злок. новообразувание на яйчника	
C 62	Злокачествено новообразувание на тестиса	
C 64	Злокачествено новообразувание на бъбрека	
C 69	Злокачествено новообразувание на окото	
C 71.0	Злокачествено новообразувание на главния мозък	
C 72.0	Злокачествено новообразувание на гръбначн. мозък	
C 81.9	Болест на Hodgking	
C 83	Нехочкинов лимфом	1
C 95.9	Левкемия	
D50.9	Желязонеодоимъчна анемия, неуточнена	
D 56.1 -9	Таласемия	
D 66	Вроден дефицит на фактор VIII	
D 68	Хемофилия	
D 69.6	Тромбоцитопения, неуточнена	
D 81.9	Комбинирани имунодефицитни състояния	
E 03.1	Вроден хипотиреоидизъм	
E 04.0	Нетоксична дифузна гуша	
E 05.0	Тиреотоксикоза с дифузна гуша	
E 06.3	Тиреоидит на Хашимото	
E 10.9	Инсулинозависим диабет, без усложнения	4
E 20.1	Хипопаратиреоидизъм	
E 23.2	Безвкусен диабет	1
E 34.3	Нанизъм неклаифициран другаде	
E 79	Разстройства на обмяната на пурина и пиримидина	
F 20.0	Шизофрени	
F 32	Депресивен епизод	
F 41	Други тревожни разстройства	
F 44.0	Дисоциативно разстройство	1
F 48	Други невротични разстройства	3
F 84	Генерализирани разстройства в развитието	14

F 90	Хиперкинетични разстройства	2
F 98	Други поведенчески и емоционални разстройства	7
G 04.8	Постинфекциозен енцефалит	
G 35	Множествена склероза	
G 40.0-40.8	Епилепсия	12
G 70.0	Миастения гравис	
G 71.0	Първични мускулни увреждания	
G 80.0-80.8	Детска церебрална парализа	4
G 83.0	Други паралитични синдроми	
G 91.0	Хидроцефалия	1
H 26.0	Детска, юношеска и пресенилна катаракта	
H 35.4	Други болести на ретината	
H 40.0	Глаукома	1
H 54.0	Слепота и намалено зрение	
H 90	Глухота	
I 09.0	Други ревматични болести на сърцето	
I 11	Хипертонична болест на сърцето	1
I 45.6	Други проводни нарушения	
J 30.1	Алергичен ринит, причинен от полени	18
J 41.0	Обикновен хроничен бронхит	11
J 45.0	Астма с преобладаващ алергичен компонент	27
K 25	Язва на стомаха	
K 26	Язва на дванадесетопръстника	
K 50	Болест на Crohn	
K 90.0	Нарушена резорбция в червата	2
L 40.0	Псориазис вулгарис	
L 51	Еритема мултиформе	
M 08.0	Юношески ревматоиден артрит	
M 08.8	Други юношески артрити	
M 32.8	Други форми на дисеминиран Lupus erythematodes	
M 91-92	Юношеска остеохондроза на таза, бедр.кост и др.	
N 03	Хроничен нефритен синдром	1
N 04	Нефрозен синдром	
N 18	ХБН	
N 20	Камъни в бъбрека	
Q 05.0	Спина бифида	1
Q 21.0	Междукамерен септален дефект	
Q 21.1	Междупредсърден септален дефект	
Q 21.2	Предсърднокамерен септален дефект	
Q21.3	Тетралогия на Fallot	3
Q 22.1	Вродена стеноза на клапата на белодр. артерия	
Q 23.0	Вродена стеноза на аортната клапа	
Q 24.8	Други уточнени вродени аномалии на сърцето	1
Q 25.1	Коарктация на аортата	

Q 33	Вродени аномалии в развитието на БД	
Q 39	Вродени аномалии на хранопровода	
Q 43.0	Други вродени аномалии на червата	
Q 61.1	Бъбречна поликистоза, инфантилен тип	1
Q 62.0	Вродени нарушения на проходимостта на бъбречното легенче и аномалии на уретера	
Q 62.1	Атрезия и стеноза на уретера	
Q 65.0	Вродена луксация на бедрото, едностранна	
Q 77	Остеохондродизплазия	1
Q 85.1	Туберозна склероза	
T 90.3, 90.5	Последици от травми на главата	
Общо	Диспансеризирани деца	118

УЧЕНИЦИ ОТ I–XII КЛАС

Медицинските специалисти предоставиха данни за 4 819 паралелки със 109 089 ученика от 208 училища, което в сравнение с предходната година е с 58 училища по-малко.

Брой училища: 208

Общ брой паралелки от I – XII клас	Общ брой ученици от I – XII клас	От тях на възраст			
		7-14 г.		15-18 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
4 819	109 089	37 300	35 492	18 634	17 663

I. Физическо развитие на учениците

Индивидуална оценка на ръста на учениците

Общо на 104 278 ученици (95,6%) е измерен ръста. Най-голям е относителният дял на учениците от двата пола и двете възрасти, които са в норма. Броят на момчетата и момичетата в норма при учениците от 7-14 г. е 81,3% и 81,5%, а от 15-18 г. – 80,3% и 77,4%. Попадащите в разширена норма (рискова група) са 13,2% – 15,6% при двата пола и при двете възрасти.

Относителните дялове на учениците с много нисък ръст са 1,6% – 2,1%, а с много висок от 3,1% до 4,9%

Относителните дялове при учениците във възрастта 7-14 години и момчетата на възраст 15-18 г. в норма, са по-големи от същите при 15-18 годишните момичета. При същата група момичета, относителният дял с избързване е най-голям.

Промените в относителните дялове през последните години имат вълнообразен ход в тесни граници, като се запазва съотношението, избързването в ръста на учениците във възрастта над 15 г. да е повече, спрямо тези от 7 до 14 години.

I група – норма				II група – разширена норма рискова група				III група – извън нормата патологична група							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X – 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		15-18 г.		7-14 г.		15-18 г.		7-14 г.		15-18 г.		7-14 г.		15-18 г.	
момче та	момич ета	момче та	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета
29 538	28 037	13 793	12 678	4 991	4 743	2 273	2 554	569	559	310	350	1 265	1 067	823	809
81,20%	81,50%	80,30%	77,4%	13,7%	13,8%	13,2%	15,6%	1,60%	1,60%	1,8%	2,1%	3,5%	3,1%	4,8%	4,9%

Индивидуална оценка на телесната маса на учениците

На 104 311 ученици (95,6%) е измерено телесното тегло. В норма са учениците от двата пола от всички възрасти от 79,0% до 81,2%, а в рисковата група – от 13,3% до 14,5%

Относителните дялове на учениците с поднормено тегло са от 1,6% до 2,8%. С най-висока честота, са случаите при момчетата във възрастта 15-18 г.

С наднормено тегло са в интервала от 3,8 до 4,9% от учениците. Момчетата и от двете възрасти са с по-големи относителни дялове, като във възрастта от 15-18 г. показателят е най-висок. Промените в показателите при учениците са граници около 2%, като отклоненията са по-изразени във възрастта 15-18 г.

I група – норма				II група – разширена норма рискова група				III група – извън нормата патологична							
брой ученици (X ± 1S)				брой ученици между (X ± 1S) и (X ± 2S)				под (X – 2S)				над (X + 2S)			
7-14 г.		15-18 г.		7-14 г.		15-18 г.		7-14 г.		15-18 г.		7-14 г.		15-18 г.	
мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета	мом чета	моми чета
29 137	27 934	13 638	13 232	4 771	4 712	2 346	2 428	573	599	349	472	1 434	1 297	850	620
81,1%	80,90%	79,5%	79,0%	13,3%	13,6%	13,6%	14,5%	1,6%	1,7%	2,0%	2,80%	4,0%	3,8%	4,90%	3,7%

Физическа дееспособност на учениците

При учениците от I–XII клас, 95,5% с близо 1% повече са покрили тестовете за физическа дееспособност в сравнение с предходната учебна година. Освободени от часовете по физическо възпитание са 2 196 ученици или 2,0%, което е без промяна.

Относителният дял на учениците, включени в групи по лечебна физкултура е увеличен от 0,4% на 0,7%.

Вид изследване	Общ брой ученици		7-14 г.		15-18 г.	
	брой	%	момчета	момичета	момчета	момичета
Брой на ученици, получили оценка над среден (3)	102 099	95,5%	34 811	33 109	17 773	16 186
Брой ученици, освободени от физическо възпитание	2 196	2%	528	560	346	626
Брой ученици, включени в групи по ЛФК в училище	249	0,7%	71	68	71	57

II. Здравословно състояние на учениците

Общо 87 860 ученика са предоставили здравно профилактични карти – 80,5%, което е с 3% повече от предходната година. Успоредно с общите данни е предоставена и информация за учениците от първи, седми и десети клас.

За учебната 2019/2020 година са регистрирани общо 7 644 заболявания и заболяемост 87,0‰, като показателят е по-висок с около 5‰.

Анализът на резултатите от профилактичните прегледи показва, че най-голям е броят на учениците от всички възрасти със затлъстяване – 1486 (16,9‰) и представлява 19,4% от регистрираните заболявания. През предходните три години показателят бавно нараства.

Затлъстяването се задържа като основен проблем в ученическата възраст. През настоящата година отново с най-висока честота на случаите е в десети клас 26,8‰.

На второ място в структурата на заболяемостта са болестите на окото (смушения в рефракцията и акомодацията, нарушения в зрението, слепота и намалено зрение) общо 1 315 случая със заболяемост 15,9‰ и относителен дял 17,2%. Най-голяма честота има при учениците от 10-ти клас – 25,1‰.

Бронхиалната астма минава на трето място със заболяемост 11,1‰ и представлява 12,7% от регистрираните болести.

Заболявания и аномалии	ш.	ученици			
		всичко I–XII кл			
			I клас	VII клас	X клас
а	б	1	2	3	4
Общ брой ученици	0	109089	9231	9277	7505
Общо прегледани ученици	01	87860	6845	6919	5229
Туберкулоза (А 15 - А 19)	02	0	0	0	0
Злокачествени новообразования (С00-С96)	03	55	1	10	6
Болести на щитовидната жлеза (Е04-Е07)	04	65	2	3	7
Захарна болест (диабет) (Е10)	05	216	15	22	35
Затлъстяване (Е65-Е68)	06	1486	96	159	140
Болести на кръвта и кръвотворните органи (D50-D69)	07	90	5	4	3

Неврози (F40-F48)	08	48	1	1	8
Специални симптоми и синдроми (заекване, тикове, анорексия, енурезис, стереотипи) (F95, F98)	09	59	8	1	0
Специфично забавяне в развитието (F84)	10	360	54	20	43
Олигофрения (F70-F79)	11	54	2	8	4
Детска церебрална парализа (G80)	12	242	19	20	28
Епилепсия (G40)	13	323	34	27	30
Нарушения на рефракцията и акомодацията (H52)	14	543	30	41	56
Смущения в зрението (H53)	15	506	58	64	47
Слепота и намалено зрение (H54)	16	266	16	29	28
Болести на ухото и на мастоидния израстък (H65-H93)	17	101	21	25	34
в т.ч. Глухота (H90)	18	99	21	25	23
Остър ревматизъм и хронична ревмат. кардиопатия (I00-I09)	19	16	3	2	3
Хипертонична болест (I10-I15)	20	64		8	18
Хронични заболявания на тонзилите и аденоиди (J35)	21	78	13	8	7
Алергичен ринит (J30)	22	638	42	41	98
Пневмония (J12-J18)	23	44	6	16	7
Хроничен бронхит (J41-J44)	24	121	29	11	23
Астма (J45)	25	973	79	80	84
Язва на стомаха и дванадесетопръстника (K25-K26)	26	8	0	1	0
Гастрит и дуоденит (K29)	27	35	2	5	8
Абдоминална херния (K40-K46)	28	1	0	0	0
Хроничен хепатит (B 18.1, B 18.8, K 73)	29	4	2	1	0
Остър и хроничен гломерулонефрит (N00-N08)	30	20	2	2	2
Остър и хроничен пиелонефрит (N10-N16)	31	29	1	4	3
Камъни в бъбрека и уретера (N20-N23)	32	19	1	4	1
Кръвотечения от половите органи и смущения на менструацията (N91-94)	33	13	0	0	7
Артропатии и сродни заболявания (M00-M36)	34	76	0	6	9
Плоско стъпало, придобито (M21.4)	35	125	3	13	23
Гръбначни изкривявания (M40-M43)	36	202	4	17	48
Вродени аномалии (Q00-Q99)	37	197	10	14	16
в т.ч. на сърдечно съдовата система (Q20-Q27)	38	153	9	12	14
крипторхизъм (Q53)	39	1	0	0	0
Късни последици от травми и отравяния (T90-T95)	40	36	0	0	3
Други	41	531	23	35	
Открити заболявания - всичко	42	7644	582	702	829

Информацията за регистрираните заболявания при учениците в първи, седми и десети клас се представя отделно предвид факта, че тези възрасти имат специфични характеристики през детско-юношеския период от развитието на индивида.

Броят на учениците от първи клас е 9 231, като 74,2% (близо 7% по-малко) са предоставили здравно-профилактични карти. Регистрирани са 582 заболявания, което представлява 63,0% и е с 37% по-малко от предходната година. Водещо заболяване е затлъстяването с относителен дял 16,5%, следвано от астмата с относителен дял от 13,6%, смущения в зрението – 10,0% и специфично забавяне в развитието – 9,3%. Отбелязва се намаляване на дяловете на случаите с астма, смущения в зрението и нарастване при специфичните разстройства в развитието, като промените са от 0,6% - 2,1%.

Броят на учениците от седми клас е 9 277 , като 74,6% са предоставили здравно профилактични карти, което е с близо 3% по-малко от предходната година. Регистрирани са 702 заболявания, което представлява заболяемост 101,5‰, която е близка до предходната година. В структурата на заболяемостта на първо място е затлъстяването с относителен дял от 27,3%, следвано от асмата – 13,7% и смущения в зрението – 11,0%. При затлъстяването и астмата се отчита увеличение с 3%, а при смущения в зрението намаляване с 5%.

Учениците от десети клас са 7 505 и 63,7% от тях са предоставили здравно-профилактични карти, което е с повече от 15% по-малко. В структурата на заболяемостта на първо място е затлъстяването с относителен дял 16,9 %, следвано от алергичния ринит 11,9% и астмата 19,1%.

Останалите болести са с по-малки относителни дялове.

III. Диспансерно наблюдение на учениците

Общо 4 789 ученици от I-XII клас са със заболявания, които подлежат на диспансерно наблюдение, или относителен дял 5,5% от прегледаните ученици, който е с 1,1% повече от предходните години.

Най-голям е броят на учениците с астма 1 027 случая, което представлява 21,4% от диспансеризираните и е без промяна. Запазва се съотношението, абсолютният брой на учениците с астма във възрастта от 7 до 14 г. да е повече от 2 пъти по-голям от същия в горната училищна възраст. Запазва се тенденцията по-високата честота на случаите да е сред момчетата в сравнение с момичетата.

На второ място са учениците с алергичен ринит с относителен дял 11,3%, като броят на момчетата във възрастта от 7 до 14 години е най-голям.

Следват учениците с епилепсия с относителен дял 7,7%, от общо диспансеризираните ученици. И при това заболяване абсолютният брой на учениците във възрастта 7-14 г. е около два пъти по-голям от тези в по-високата възраст.

В групата на психични и поведенчески разстройства са диспансеризирани общо 681 ученици с относителен дял от 14,1%. Най-голям е броят на учениците с генерализирани разстройства в развитието, които заемат около 30% от случаите в тази група. Запазва се съотношението броят на диспансеризираните ученици от 7 до 14 г. да е по-голям от броя на учениците във възрастта 14-18 г. Отново по-високата честота на случаите е сред момчетата в сравнение с момичетата.

Останалите случаи с болести, подлежащи на диспансерно наблюдение са с по-малки относителни дялове и са отразени в табличен вид, като броят на момчетата и в двете сравнявани възрастови групи е по-голям от този на момичетата.

В 10	Заболявания, които изискват диспансерно наблюдение	7-14 г.		15-18 г.	
		Момчета	Момичета	Момчета	Момичета
1	2	3	4	5	6
A 15.0	Туберкулоза на белите дробове	3	6	1	0
B 18.1-18.8	Хроничен вирусен хепатит В	0	0	3	0
C 26.0	Злокачествено новообразувание на храносмилателните органи	0	0	2	0
C 38.3	Злокачествено новообразувание на медиастинома	0	0	0	0
C 40	Остеосарком	0	0	2	3
C 43.7	Злокачествен меланом на кожата	0	0	0	0
C 50.1	Злок. новообразувание на мл. жлеза	0	0	0	0
C 56	Злок. новообразувание на яйчника	0	0	0	0
C 62	Злокачествено новообразувание на тестиса	0	0	1	0
C 64	Злокачествено новообразувание на бъбрека	1	0	0	0
C 69	Злокачествено новообразувание на окото	5	3	3	0
C 71.0	Злокачествено новообразувание на главния мозък	6	5	2	3
C 72.0	Злокачествено новообразувание на гръбначн. мозък	0	0	0	2
C 81.9	Болест на Hodgking	2	0	3	2
C 83	Нехочкинов лимфом	2	0	3	0
C 95.9	Левкемия	15	10	13	8
D50.9	Желязонеоимъчна анемия, неуточнена	11	4	0	6
D 56.1 -9	Таласемия	13	13	7	6
D 66	Вроден дефицит на фактор VIII	0	0	3	1
D 68	Хемофилия	2	0	3	0
D 69.6	Тромбоцитопения, неуточнена	6	4	2	7
D 81.9	Комбинирани имунодефицитни състояния	1	1	0	1
E 03.1	Вроден хипотиреоидизъм	3	2	0	2
E 04.0	Нетоксична дифузна гуша	2	1	0	6
E 05.0	Тиреотоксикоза с дифузна гуша	0	3	0	10
E 06.3	Тиреоидит на Хашимото	3	7	6	15
E 10.9	Инсулинозависим диабет, без усложнения	74	62	44	57
E 20.1	Хипопаратиреоидизъм	4	1	0	0
E 23.2	Безвкусен диабет	2	4	0	3
E 34.3	Нанизъм неклассифициран другаде	1	1	1	1
E 79	Разстройства на обмяната на пурина и пиримидина	1	0	0	0
F 20.0	Шизофрени	0	0	1	0
F 32	Депресивен епизод	1	1	9	5
F 41	Други тревожни разстройства	11	15	16	6
F 44.0	Дисоциативно разстройство	12	13	10	0
F 48	Други невротични разстройства	30	20	18	16

F 84	Генерализирани разстройства в развитието	110	61	55	16
F 90	Хиперкинетични разстройства	35	12	3	1
F 98	Други поведенчески и емоционални разстройства	84	53	39	29
G 04.8	Постинфекциозен енцефалит	0	0	1	0
G 35	Множествена склероза	1	0	0	1
G 40.0-40.8	Епилепсия	127	104	88	48
G 70.0	Миастения гравис	1	1	2	0
G 71.0	Първични мускулни увреждания	5	1	1	3
G 80.0-80.8	Детска церебрална парализа	70	47	51	35
G 83.0	Други паралитични синдроми	5	5	5	3
G 91.0	Хидроцефалия	18	10	3	1
H 26.0	Детска, юношеска и пресенилна катаракта	4	1	4	5
H 35.4	Други болести на ретината	29	31	16	18
H 40.0	Глаукома	78	38	62	39
H 54.0	Слепота и намалено зрение	94	97	55	37
H 90	Глухота	21	19	14	12
I 09.0	Други ревматични болести на сърцето	3	1	6	1
I 11	Хипертонична болест на сърцето	6	3	20	7
I 45.6	Други проводни нарушения	3	5	8	8
J 30.1	Алергичен ринит, причинен от полени	197	115	104	123
J 41.0	Обикновен хроничен бронхит	57	41	28	22
J 45.0	Астма с преобладаващ алергичен компонент	461	266	163	137
K 25	Язва на стомаха	2	1	0	1
K 26	Язва на дванадесетопръстника	1	0	1	2
K 50	Болест на Crohn	1	0	1	0
K 90.0	Нарушена резорбция в червата	6	4	0	0
L 40.0	Псориазис вулгарис	1	5	2	1
L 51	Еритема мултиформе	0	0	0	2
M 08.0	Юношески ревматоиден артрит	6	18	10	19
M 08.8	Други юношески артрити	7	7	11	12
M 32.8	Други форми на дисеминиран Lupus erythematoses	0	0	3	3
M 91-92	Юношеска остеохондроза на таза, бедр.кост и др.	0	0	6	2
N 03	Хроничен нефритен синдром	8	6	3	5
N 04	Нефрозен синдром	4	3	2	5
N 18	ХБН	2	1	5	6
N 20	Камъни в бъбрека	5	3	5	6
Q 05.0	Спина бифида	2	1	2	4
Q 21.0	Междукамерен септален дефект	4	8	6	5
Q 21.1	Междупредсърден септален дефект	7	9	5	7
Q 21.2	Предсърднокамерен септален дефект	3	7	9	1
Q21.3	Тетралогия на Fallot	4	2	3	2

Q 22.1	Вродена стеноза на клапата на белодр. артерия	2	2	2	1
Q 23.0	Вродена стеноза на аортната клапа	5	4	4	1
Q 24.8	Други уточнени вродени аномалии на сърцето	22	23	13	20
Q 25.1	Коарктация на аортата	1	1	4	0
Q 33	Вродени аномалии в развитието на БД	1	0	0	0
Q 39	Вродени аномалии на хранопровода	4	0	0	0
Q 43.0	Други вродени аномалии на червата	4	5	0	2
Q 61.1	Бъбречна поликистоза, инфантилен тип	2	2	1	1
Q 62.0	Вродени нарушения на проходимостта на бъбречното легенче и аномалии на уретера	7	7	1	2
Q 62.1	Атрезия и стеноза на уретера	1	0	0	0
Q 65.0	Вродена луксация на бедрото, едностранна	3	2	3	4
Q 77	Остеохондродизплазия	4	2	12	11
Q 85.1	Туберозна склероза	1	0	4	1
T 90.3, 90.5	Последици от травми на главата	0	1	4	3
Общо	Диспансеризирани ученици	1740	1211	1003	835

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

Таблиците за попълване от медицинските специалисти в здравните кабинети на детските и учебни заведения са утвърдени от Министерството на здравеопазването и са без промени от дълъг период от време.

Броят на детските и учебни заведения предоставили данни за извършените профилактични прегледи за учебната 2019/2020 г. са с повече от 20% по-малко от предходната година и по-голямата част от информацията се предостави на посочения електронен адрес.

През настоящата учебна година относителният дял на децата от детските заведения с избързване в ръста е по-голям от този с много нисък. Няма съществени промени в показателите при децата с поднормею и наднормено тегло. Относителният дял на децата, покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст е по-голям.

При децата от 10 месеца до 3 години, които посещават детски ясли и яслените групи на детските градини, на профилактичните прегледи са регистрирани повече заболявания при по-малък брой прегледани деца, сравнено с предходната година. Относителният дял на децата от 4 до 6 години, предоставили информация за проведени профилактични прегледи е значително по-малък.

Отчита се промяна във водещите заболявания при децата. При тези на възраст от 10 месеца до 3 години, водещи са хроничните заболявания на тонзилите и аденоидните

вегетации, следвани от хроничния бронхит. При по-високата възраст на първо място е алергичният ринит. Астмата и при двете възрасти минава на по-заден план. Относителният дял на затлъстяването сред децата над 3 годишна възраст е значително по-голям от същия при по-малката възраст.

През 2019-2020 учебна година относителният дял на диспансеризираните деца от 10 месеца до 6 годишна възраст е увеличен, като водещи са болестите на дихателната система (алергичен ринит), следвани от хроничен бронхит и болестите на окото. Увеличение се наблюдава при психичните разстройства – други поведенчески и емоционални разстройства и при диабета.

Запазва се тенденцията през последните години, попадащите в норма деца от подготвителните групи и ученици от I-XII клас, по показатели ръст и тегло, да бележат спад за сметка на попадащите в разширена норма, като промените са минимални. Съотношението на избързващите в ръста на 15-18 годишните, в сравнение с тези на възраст между 7 и 14 години.

От направената индивидуална оценка на телесната маса на учениците, се установи, че най- висок процент на поднормено тегло се среща сред момчетата на възраст от 15 до 18 години, а с наднормено тегло са главно момчетата между 15-18 годишна възраст.

Увеличение има и на дела на учениците, покрили тестовете за физическа дееспособност и тези включени в групите по лечебна физкултура.

В структурата на заболяемостта при различните възрасти, водещи са затлъстяването, астмата, болестите на очите, алергичните ринити и специфичното забавяне в развитието.

В структурата на заболяванията, подлежащи на диспансерно наблюдение отново водещи са астмата, психичните и поведенчески разстройства, алергичният ринит и болестите на окото. Абсолютният брой на момчетата със заболявания във възрастта 7-14 години е най-голям, следван от момчетата на същата възраст и най-малък на момчетата от 15-18 г. Броят на диспансеризираните момчета от двете възрасти е по-голям от същия на момчетата, като това е трайно.

Анализът на резултатите за здравословното състояние на децата и учениците показва, че свръхтеглото и затлъстяването са основен проблем при всички възрастови групи. Нерационалното хранене, както и ниската физическа активност на децата и учениците са основните рискови фактори. От друга страна, наличието на наднормено тегло, затлъстяване и намалена физическа активност сред децата и учениците са основни рискови фактори за появата на редица хронични незаразни болести в по-късна възраст. Продължителният престой пред дисплея на смартфона и компютъра,

допринасят допълнително за ниската физическа активност и се отразяват негативно на зрителния анализатор.

От три години Столична РЗИ предостави възможността на избор за предоставяне на попълнените схеми – на място или по електронен път, което е положително и се наблюдава ръст при частните детски и учебни заведения. Независимо от факта, че ежегодно медицинските специалисти се информират, дават се указания за попълване на формулярите и телефон за получаване на допълнителна информация, все още има некоректно попълнени таблици. Най-често срещаният пропуск е, че се попълва само броят на децата и учениците, но не навсякъде се вписва броят на прегледаните. В част от случаите не се отбелязва правилно, или липсва броят на децата и учениците с болести, подлежащи на диспансеризация. Попълнените в таблиците данни по възраст и пол не всякога съответстват на общия брой деца в детското заведение. В не малко случаи се изпратиха по електронен път само част от формулярите, като най-често при детските заведения липсваше таблицата с регистрираните заболявания и аномалии. Всички тези факти, наложиха допълнително да се изисква липсващата информация, което не всякога беше възможно. Пропуските в схемите за анализ водят до промяна на показателите, която не отразява действителното състояние.

С оглед намаляване на грешките и пропуските при събиране на данните се препоръчва:

1. Директорите на учебните заведения при постъпването на децата в детските заведения и на учениците в училищата, да изискват от родителите да предоставят необходимата здравна документация.

2. Директорите, своевременно да информират медицинските специалисти за отчетната кампания и възможностите за получаване на формулярите за попълване.

3. Медицинските специалисти да нанасят коректно и пълно данните в таблиците и схемите за анализ на здравословното състояние, физическата дееспособност и диспансерното наблюдение и в посочения срок да изпращат информацията на Столична РЗИ.

4. С оглед избягване на грешки и пропуски при попълване на различните форми за отчет на здравословното състояние на децата и учениците е целесъобразно да се разработят електронни варианти на тези документи, които да не позволяват допускане на грешки и пропуски при попълване и автоматично натрупване на данни.

Изготвил:

д-р Е. Георгиева

Началник отдел ИП